

Všeobecné informácie k zabezpečeniu vylúčenia konfliktu záujmov a k zabezpečeniu predchádzania porušenia pravidiel ochrany hospodárskej súťaže

Obsah

1. Všeobecné informácie k zabezpečeniu vylúčenia konfliktu záujmov	2
2. Všeobecné informácie k zabezpečeniu predchádzania porušenia pravidiel ochrany hospodárskej súťaže	4

1. Všeobecné informácie k zabezpečeniu vylúčenia konfliktu záujmov

V zmysle zákona č. 343/2015 Z.Z o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej aj „ZVO“) ustanovenia § 23 ods. 2 „*Konflikt záujmov zahŕňa najmä situáciu, ak zainteresovaná osoba, ktorá môže ovplyvniť výsledok alebo priebeh verejného obstarávania, má priamy alebo nepriamy finančný záujem, ekonomický záujem alebo iný osobný záujem, ktorý možno považovať za ohrozenie jej nestrannosti a nezávislosti v súvislosti s verejným obstarávaním.*“

Podľa § 23 ods. 3 ZVO „*Zainteresovanou osobou je najmä: zamestnanec obstarávateľa, ktorý sa podieľa na príprave alebo realizácii verejného obstarávania alebo iná osoba, ktorá poskytuje obstarávateľovi podpornú činnosť vo verejnom obstarávaní a ktorá sa podieľa na príprave alebo realizácii verejného obstarávania alebo osoba s rozhodovacími právomocami obstarávateľa, ktorá môže ovplyvniť výsledok verejného obstarávania bez toho, aby sa nevyhnutne podieľala na jeho príprave alebo realizácii.*“

Upozorňujeme Žiadateľov na **povinnosť skúmať možný konflikt záujmov** pred realizáciou akýchkoľvek úkonov v procese obstarávania/verejného obstarávania (napr. keď sú známi uchádzači, ktorí budú oslovení na predloženie ponuky).

Praktické príklady konfliktu záujmov sú obsiahnuté v praktickej príručke [Európskej komisie a OLAF k identifikácii konfliktu záujmov pri postupoch verejného obstarávania v rámci štrukturálnych opatrení z roku 2013](#).

Odporúčame oboznámiť sa s dokumentmi Protimonopolného úradu dostupné na <https://www.antimon.gov.sk/kartely/?csrt=17788051528072081852>.

Zoznam situácií, ktoré môžu indikovať konflikt záujmov v rámci procesov obstarávania/verejného obstarávania, ktorý je možné v rámci cenového prieskumu aplikovať iba v relevantných bodoch a relevantných súvislostiach s realizáciou Cenového prieskumu podľa tejto Výzvy. Cieľom zverejnenia je snaha o zvyšovanie povedomia a informovanosti o existencii rizikových indikátorov, ktoré môžu verejným obstarávateľom pomôcť, ako identifikovať konflikt záujmov, a to bez ohľadu na zvolený postup verejného obstarávania.

Forma prepojenosti ¹	Prejav v dokumentácii k VO/obstarávaniu
Člen štatutárneho orgánu úspešného uchádzača je zároveň členom štatutárneho orgánu obstarávateľa	Rovnaké meno, priezvisko, bydlisko, dátum narodenia, miesto podnikania/sídlo posudzovaných subjektov – všetky atribúty nasvedčujú tomu, že ide o totožnú osobu v rôznych funkciách.
Člen štatutárneho orgánu úspešného uchádzača je rodinný príslušník alebo príbuzný ² člena štatutárneho orgánu obstarávateľa	Rovnaké priezvisko, príp. bydlisko, sídlo subjektov.

¹ Nezáväzný príklad prehľadu vzorových situácií možného konfliktu záujmov sa primerane vzťahuje aj na vzťah medzi obstarávateľom a subdodávateľom, ak je obstarávateľovi subdodávateľ známy.

² Na účely definovania rodinného príslušníka alebo príbuzného sa použije § 117 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „Občiansky zákonník“), t.j. je ním príbuzný v priamom rade, ako aj príbuzný v pobočnom rade.

Člen štatutárneho orgánu úspešného uchádzača je obchodný partner člena štatutárneho orgánu obstarávateľa (napr. spolukonatelii/členovia štatutárneho orgánu majú majetkové prepojenie v tretej firme, spolumajitelia tretej firmy - súčasní alebo bývalí)	Skúmateľné na webstránke www.foaf.sk príp. OR SR a ŽR SR a verejné registre rôznych organizácií.
Člen štatutárneho orgánu úspešného uchádzača je zároveň zamestnancom obstarávateľa alebo pre neho pracuje na základe živnostenského oprávnenia	Z dokumentácie k verejnému obstarávaniu nezistiteľné, ale často zistiteľné z dokumentácie projektu. Tieto osoby uchádzačov často pracujú na projektovom manažmente a vystupujú v rozpočte projektu, pracovných výkazoch, pracovných zmluvách k projektu, atď.
Člen štatutárneho orgánu úspešného uchádzača je zároveň členom osoby podľa § 8 zákona o verejnom obstarávaní (napr. občianskeho združenia)	Z dokumentácie k verejnému obstarávaniu nezistiteľné, ale často zistiteľné z dokumentácie projektu. Tieto osoby uchádzačov často vystupujú v stanovách, zápisniciach z valných zhromaždení, pracujú na projektovom manažmente na dohodu o vykonaní práce, atď.
Člen štatutárneho orgánu úspešného uchádzača je blízkou osobou ³ člena štatutárneho orgánu obstarávateľa	- Rovnaké priezvisko, príp. bydlisko, sídlo subjektov, alebo - náhodne identifikované príznaky - z dokumentácie VO alebo projektu zistiteľné iba náhodne, alebo - nepriame dôkazy o neracionálnom správaní obstarávateľa.
Spolupráca člena štatutárneho orgánu/zamestnanca úspešného uchádzača s predstaviteľmi obstarávateľa na iných projektoch	Náhodne identifikované príznaky z verejných a neverejných zdrojov (napr. IT monitorovací systém fondov - ITMS).
Spolupráca člena štatutárneho orgánu/zamestnanca obstarávateľa s budúcim úspešným uchádzačom v etape prípravy verejného obstarávania	Opis predmetu zákazky tvoriaci súčasť súťažných podkladov alebo podpornú dokumentáciu k verejnému obstarávaniu (napr. štúdiu uskutočniteľnosti) vypracoval budúci úspešný uchádzač.
Akákoľvek indícia o konflikte záujmov člena hodnotiacej komisie alebo člena štatutárneho orgánu obstarávateľa (napr. z dôvodu, že takáto osoba má obchodný podiel v spoločnostiach, ktoré dávajú ponuku). Spoločenské alebo osobné kontakty (blízka	- Životopis jedného z členov hodnotiacej komisie indikuje predchádzajúce zamestnanie v jednej zo spoločností, ktoré sa zúčastňujú VO, alebo - spoločnosť, ktorá sa uchádza o účasť vo VO bola vytvorená tesne pred vyhlásením VO, resp. bol upravený predmet jej podnikania, alebo

³ § 116 a 117 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov

osoba) medzi osobami úspešného uchádzača a obstarávateľa.

- rovnaká adresa sídla obstarávateľa a uchádzača.

2. Všeobecné informácie k zabezpečeniu predchádzania porušenia pravidiel ochrany hospodárskej súťaže

Pravidlá v oblasti ochrany hospodárskej súťaže upravuje zákon č. 187/2021 Z.z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ochrane hospodárskej súťaže“).

Podľa ustanovení § 4 ods. 3 písm. f) zákona o ochrane hospodárskej súťaže je zakázaná dohoda obmedzujúca súťaž **spočívajúca v koordinácii podnikateľov vo verejnom obstarávaní**, v obchodnej verejnej súťaži **alebo v inej obdobnej súťaži**, v súvislosti s verejným obstarávaním, obchodnou verejnou súťažou alebo inou obdobnou súťažou. Zakázaná je aj dohoda obmedzujúca súťaž spočívajúca v priamom alebo nepriamom určení cien tovaru alebo iných obchodných podmienok⁴ a v rozdelení trhu alebo zdrojov zásobovania⁵.

Nižšie uvádzame **zoznam nasledujúcich rizikových indikátorov/indícií**, ktoré v procese verejného obstarávania/obstarávania môžu predstavovať modelové správanie porušovania pravidiel ochrany hospodárskej súťaže. Zoznam je možné v rámci cenového prieskumu/verejného obstarávania aplikovať iba v relevantných bodoch a relevantných súvislostiach s realizáciou Cenového prieskumu/verejného obstarávania podľa tejto Výzvy. Cieľom zverejnenia úplného znenia je snaha o zvyšovanie povedomia a informovanosti o existencii rizikových indikátorov, ktoré môžu verejným obstarávateľom/obstarávateľom pomôcť, ako identifikovať riziká obmedzujúce hospodársku súťaž, a to bez ohľadu na zvolený postup verejného obstarávania/obstarávania.

P.č.	Názov rizikového indikátora	Popis rizikového indikátora
1	Rotácia úspešných uchádzačov podľa regiónu, typu služby, tovaru alebo práce (bid rotation)	Zloženie uchádzačov, ktorí predložili ponuku, je pri viacerých súťažiach takmer rovnaké, pričom ako úspešný je vyhodnotený vždy iný uchádzač, a to v závislosti od regiónu, alebo typu služby, tovaru alebo práce alebo podľa typu zákazníkov a pod.
2	Neúspešný uchádzač je zazmluvnený úspešným uchádzačom ako subdodávateľ	Úspešný uchádzač v rámci plnenia predmetnej zákazky uzavrel subdodávateľskú zmluvu s uchádzačom, ktorý bol v súťaži vyhodnotený ako neúspešný.
3	Medzi uchádzačmi je majetkové alebo osobné prepojenie	Medzi úspešným uchádzačom a iným uchádzačom je majetkové alebo osobné prepojenie (napr. štatutár úspešného uchádzača a štatutár neúspešného uchádzača sú spoločne štatutárnymi zástupcami aj v inom subjekte (ktorý mohol alebo aj nemusel predložiť ponuku). Príslušnosť uchádzačov k jednej ekonomickej skupine, ktorí podali v postupe zadávania zákazky samostatné

⁴ § 4 ods. 3 písm. a) zákona o ochrane hospodárskej súťaže.

⁵ § 4 ods. 3 písm. c) zákona o ochrane hospodárskej súťaže.

		ponuky, sa neposudzuje ako indikátor možného protisúťažného konania.
4	Niektorí uchádzači predkladajú opätovne svoju ponuku, avšak nikdy nie sú úspešní	Vo viacerých súťažiach je možné identifikovať rovnakého uchádzača, ktorý sa zúčastní postupu VO, ale nikdy nie je úspešný.
5	Niektorí uchádzači predkladajú ponuku, avšak nespĺňajú rozsah požiadaviek pre účely splnenia podmienok účasti/požiadaviek na predmet zákazky	Ponuku predložili uchádzači, ktorí zjavne nespĺňajú podmienky účasti alebo požiadavky na predmet zákazky (napr. nedosahujú požadovaný obrat, nedisponujú požadovanými referenciami, predmet zákazky nie je predmetom ich podnikateľskej činnosti).
6	Dvaja alebo viacerí uchádzači predkladajú spoločnú ponuku (ako skupina dodávateľov), avšak aspoň jeden z nich je dostatočne kvalifikovaný aby mohol podať ponuku sám	V súťaži je identifikovaný dodávateľ, o ktorom je všeobecne známe, že je kvalifikovaný podať ponuku aj bez vytvorenia skupiny dodávateľov, napriek tomu sa súťaže zúčastňuje v rámci spoločnej ponuky dvoch alebo viacerých dodávateľov.
7	Predloženie tieňovej („krycej“) ponuky (cover bidding)	<ul style="list-style-type: none"> - Určitý uchádzač alebo uchádzači predložia vyššiu cenovú ponuku ako vopred dohodnutý úspešný uchádzač, - určitý uchádzač predloží cenovú ponuku, ktorá je príliš vysoká na to, aby bola akceptovaná, - určitý uchádzač predloží ponuku s podmienkami, ktoré sú pre verejného obstarávateľa neakceptovateľné, resp. v rozpore so súťažnými podkladmi.
8	Zrušenie cenovej ponuky (bid suppression)	<ul style="list-style-type: none"> - Niektorí uchádzači neočakávane stiahli svoje ponuky, - pravidelní uchádzači o určitý typ zákazky nepredložili ponuku, aj keď sa očakávala ich účasť, nakoľko v iných súťažiach na obdobný predmet zákazky ponuku predložili.
9	Nízky počet ponúk/žiadostí o účasť	V rámci súťaže bol predložený nízky počet ponúk alebo žiadostí o účasť (1 až 2).
10	Podozrivé schémy v stanovovaní cien	<ul style="list-style-type: none"> - Ceny predložené uchádzačmi sa oproti úspešnej ponuke zvyšujú o pravidelný % prírastok, - na stanovenie ceny sú pri viacerých uchádzačoch použité rovnaké kalkulácie (cenový index), - hodnoty všetkých predložených ponúk sú v porovnaní s predpokladanou hodnotou zákazky buď nad touto hodnotou, alebo tesne pod ňou, - výsledná suma ponuky úspešného uchádzača je neprimerane vysoká v porovnaní s cenami z verejne dostupných zdrojov o hodnotách podobných tovarov, prác a služieb,

		<ul style="list-style-type: none"> - v súťaži je možné pozorovať náhly pokles ponukových cien (v porovnaní s inými súťažami na obdobný predmet zákazky) pri vstupe uchádzača do súťaže, ktorý v predošlých podobných súťažiach nepredkladal ponuku, - zľavy neboli ponúknuté, aj keď ide o trh, kde sú zľavy pravidelne poskytované, - ceny sú použité ako signalizácie v e-aukciách alebo pri zákazkách zadávaných s využitím elektronického trhoviska, - miestni dodávatelia predkladajú vyššie ceny pre miestne dodávky ako pre dodávky do vzdialenejších destinácií.
11	Podozrivé vyhlásenia a správanie	<ul style="list-style-type: none"> - Vyhlásenia naznačujúce, že určitý uchádzač pozná (nezverejnené) ceny alebo detaily ponuky iného uchádzača alebo vopred „pozná“ úspešného uchádzača, - vyhlásenia, že určití uchádzači nepredávajú tovary alebo neponúkajú služby v určitej oblasti alebo určitých odberateľom, - použitie rovnakej alebo podobnej terminológie pri vysvetľovaní ponuky alebo vysvetľovaní mimoriadne nízkej ponuky, - niekoľko uchádzačov adresovalo verejnému obstarávateľovi rovnaké žiadosti o vysvetlenie súťažných podkladov.
12	Podozrivé indície v dokumentácii z verejného obstarávania	<ul style="list-style-type: none"> - Dokumenty obsahujú rovnaký rukopis, druh písma (má sa na mysli menej využívaný typ písma), rovnakú formu (netýka sa prípadov, ak uchádzači predkladajú rovnaké formáty dokumentov, ktoré vytvoril verejný obstarávateľ a sú súčasťou súťažných podkladov) alebo boli použité rovnaké kancelárske potreby (napr. ponuky sú podpísané rovnakým atramentom, sú na rovnakom kancelárskom papieri), - rovnaké chyby v jednotlivých dokumentoch, napr. pravopisné chyby, tlačiarenské chyby (rovnaké nedostatky tlače), matematické chyby (identické chyby v počítaní), - zhodné nepravidelnosti, napr. zoradenie dokumentov do ponuky s prehodenými stranami, identické chybné číslovanie strán, - dokumenty v elektronickej forme ukazujú, že ich vytvorila alebo upravovala jedna osoba, - obálky od rôznych uchádzačov sú zasielané z jednej pošty, majú rovnaké frankovacie značky a známky, na podaciích lístkoch je rovnaký rukopis, čísla kolkov v rôznych ponukách na seba nadväzujú, - niekoľko ponúk (alebo akýchkoľvek iných dokumentov, napr. žiadosti o vysvetlenie súťažných podkladov) je posielaných z rovnakej e-mailovej adresy, z rovnakého faxového čísla alebo naraz prostredníctvom jedného kuriéra,

		<ul style="list-style-type: none"> - dokumenty o cenových ponukách obsahujú veľký počet opráv ako škrtnutie alebo iné viditeľné zmeny, - ponuky jedného uchádzača obsahujú jednoznačný odkaz na ponuky ostatných konkurentov, v hlavičke sa vyskytujú kontaktné údaje iného uchádzača alebo využívajú hlavičkový papier konkurenta, - ponuky viacerých uchádzačov obsahujú podstatný počet rovnakých odhadov nákladov na jednotlivé položky, - doklady preukazujúce splnenie podmienok účasti boli overené tým istým notárom alebo predložené tým istým prekladateľom (spravidla v ten istý deň), pričom ide o uchádzačov, ktorí majú rôzne sídlo alebo miesto podnikania, - ponuky viacerých uchádzačov obsahovali v rámci podmienok účasti technickej alebo odbornej spôsobilosti údaje o vzdelaní a odbornej praxi tých istých expertov, aj napriek skutočnosti, že trh ponúka relatívne široké portfólio expertov tohto typu, - uchádzači predložili rovnaký opis predmetu zákazky, ktorý nie je voľne dostupný.
--	--	---